

MALTA

QORTI CIVILI

PRIM' AWLA

ONOR. IMHALLEF

ANTHONY ELLUL

Seduta tal-15 ta' Lulju, 2014

Citazzjoni Numru. 920/2011

Eden Hospitality Limited

Vs

S.I.T Special Interest Travel Limited u Intasun Holidays Limited

Permezz ta' rikors guramentat prezentat fit-22 ta' Settembru 2011, l-attrici ppremettiet:

1. L-attrici tat servizz b'inkarigu lil Intasun Holidays Limited fil-lukanda InterContinental Malta, Bajja ta' San Gorg, San Giljan skond *wholesale agreement* mehmuz mar-rikors.
2. Intasun Holidays Limited għandha thallas lill-attrici s-somma ta' €53,674.
3. Skond il-kuntratt SIT kienet qabel u accettat, fil-paragrafu numru 14, li: "*In the event that this agreement is being signed by a local agent or representative on behalf of his principal, the local agent or representative shall be deemed to be jointly and severally responsible and liable together with this principal for the execution of all obligations under the agreement and the payment of all money due to ICM*".
4. Għalhekk SIT hi solidalment responsabbi sabiex thallas lill-attrici.

Għalhekk l-attrici talbet lill-qorti sabiex:

1. Tiddikjara li l-konvenuti huma debituri, flimkien u solidalment, tal-attrici fis-somma ta' tlieta u hamsin elf sitt mijha erbgha u sebghin ewro (€53,674).
2. Tikkundanna lill-konvenuti sabiex flimkien u solidalment ihallsu lill-attrici s-somma ta' tlieta u hamsin elf sitt mijha erbgha u sebghin ewro (€53,674).

Permezz ta' twiegħiba guramentata prezentata fis-27 ta' Ottubru 2011 (fol. 29), il-konvenuta SIT Special Interest Travel Limited (SIT) wiegħbet:

1. L-attrici ghanda tressaq prospett dettaljat li juri l-konsistenza tal-ammont minnha pretiz, u dan sabiex tkun taf l-attrici waslet ghall-ammont minnha pretiz. B'hekk tkun f'qaghda li tiddefendi ruhha fir-rigward ta' kull wieħed mill-allegati diversi servizzi.
2. Kif jirrizulta mill-iskrittura esebita mill-attrici, Intasun Holidays Limited ma ffirmatx il-ftehim filwaqt li SIT ma ffirmatx għan-nom ta' Intasun Holidays Limited. Għalhekk għaladbarba is-servizzi gew rezi lil Intasun biss, SIT m'hixx debitrici.
3. Skond klawsola 15 tal-kuntratt, il-ftehim m'ghandux effett u vinkolu billi ma hemm ebda awtorizazzjoni bil-miktub mehmuza mal-ftehim.
4. Ma tezisti l-ebda solidarjeta' bejn il-konvenuti.
5. L-iskrittura tat-3 ta' April 2009 hi nulla u bla effett ghaliex afflitta minn causa illecita, kif jirrizulta minn klawsola 9 fejn gie impost imghax li jeccedi dak li tippermetti l-ligi.
6. Il-konvenuta m'ghandha tagħti xejn.

Kopja Informali ta' Sentenza

Permezz ta' twegiba guramentata prezentata fl-14 ta' Frar 2012 (fol. 88), Intasun Holidays Limited (Intasun) wiegbet¹:

1. It-talbiet tas-socjeta attrici huma nfondati fil-fatt u fid-dritt u għandhom jigu michuda bl-ispejjez ghaliex Intasun ma kellha l-ebda relazzjoni guridika mal-attrici qabel Marzu 2010. Intasun kellha relazzjoni ma' SIT sabiex din tghaddi kull hlas lill-attrici. Għalhekk Intasun ma hijiex debitrici tal-attrici u għandha tkun SIT li twiegeb għal kwalunkwe hlas li ma giex mghoddi minnha lill-attrici.

Konsiderazzjonijiet

L-attrici qeqħda titlob mingħand il-konvenuti l-hlas ta' tlieta u hamsin elf sitt mijha u erbgha u sebghin ewro (€53,674). L-azzjoni hi bazata fuq kuntratt bit-titlu *Wholesale Agreement* (fol. 7). Il-kuntratt jitratta dwar rati ta' hlas applikabbli għal kmamar fil-lukanda Intercontinental matul il-perjodi li jissemmew fil-kuntratt. Il-kumpannija Intasun Holidays Limited (**Intasun**) hi kumpannija Ciprijota filwaqt li l-konvenuta l-ohra kienet ir-rappresentant tagħha f'Malta. Intasun kienet tibghat turisti li jipprenotaw magħha vjagg f'Malta, fil-lukanda Intercontinental.

Fi klawzola 14 tal-kuntratt jingħad:

*"In the event that this agreement is being signed by a local agent or representative on behalf of his principal, **the local agent or representative shall be deemed to be jointly and severally responsible and liable together with his principal for the execution of all obligations under the agreement and the payment of all money due to ICM".***

Fil-kuntratt jingħad li l-ftehim hu bejn il-kumpannija attrici u l-kumpannija konvenuta Intasun Holidays Limited u jingħad ukoll li f'Malta hi rappresentata minn Special Interest Travel Limited (**SIT**). Il-kuntratt gie ffirmat minn Nadia Caruana ufficjal ta' SIT, li skond Anthony Rossi (direttur ta' SIT) kienet awtorizzata sabiex tiffirma kuntratti bhal dak (fol. 167). Ghall-attrici ffirma Jesmond Debono.

---

¹ Intasun tat ukoll zewg eccezzjonijiet preliminari li jitrattemp dwar 'il fatt li l-atti ma gewx notifikati bil-lingwa Griega u t-traduzzjonijiet li gew notifikati m'humiex fidil ta' l-originali bil-Malti. Waqt is-seduta tal-24.2.2012 id-difensur ta' Intasun iddikkjara li kienet qeqħda tirrinunzja għal dawn l-eccezzjonijiet.

Kopja Informali ta' Sentenza

L-uniku eccezzjoni tal-kumpannija estera hi li qabel Marzu 2010 ma kellha l-ebda relazzjoni guridika mal-attrici, u kellha x'taqsam mal-kumpannija konvenuta l-ohra. Din il-konvenuta ma resqet l-ebda provi. Mill-atti hu evidenti li Intasun kienet qegħda tingħata servizz. Intasun kienet qegħda tibghat it-turisti biex jalloggaw fil-lukanda Intercontinental waqt il-btala tagħhom f'Malta. Turisti li kienet qegħda tibghat fil-lukanda tal-attrici bis-sahha tal-kuntratt li SIT iffirms għaliha. Fl-atti hemm ukoll emails li juru li l-hlas kien għadu ma sarx ghaliex Intasun kellha diffikultajiet finanzjarji.

Mill-provi rrizulta li l-attrici kienet tibghat il-kontijiet lil SIT, li min-naha tagħha kienet titlob il-hlas mingħand Intasun. Intasun kienet thallas lil SIT li mbagħad thallas lill-attrici. L-arrangament ta' kif kienu jsiru l-affairjiet bejn SIT u Intasun hu *res inter alios acta* għall-attrici għalad darba ma kienitx parti għalihi. Albert Galea, Financial Officer tal-kumpannija attrici, spjega: "*L-invoices intbagħatu lis-socjeta SIT u mhux lil Intasun, kif dejjem isir. Din hi l-procedura li dejjem intuzat bejnietna, u l-hlas għas-servizz prestat mis-socjeta tagħna jsir lilna mill-SIT, li mbagħad tħallax jew tkun thallset diga' direttament mill-kumpannija estera skont il-ftehim li jkun sar bejniethom*"(fol. 38).

Anthony Rossi xehed (ara affidavit a fol. 142-146) li SIT:

- Dejjem fehemet li ma kienitx responsabbi għal *bad debts* tal-attrici;
- Qatt ma ffirms għan-nom ta' *tour operator* izda f'isimha proprju sabiex jigi registrat l-interess tagħha fil-kuntratt;
- Qatt ma giet mitluba mill-attrici sabiex tiffirma għan-nom tat-*tour operator*. Dan jirrizulta wkoll mill-kuntratt stampat; "*Li kieku InterContinental kellha l-intenzjoni tobbliga lil SIT thallas f'kaz li t-tour operator jonqos hija ma kienitx tistampa l-kuntratt b'spazju għal firem separati tat-*tour operator* u SIT izda kienet tistampah billi tnizzel li SIT kienet qegħda tiffirma għaliha u għat-tour operator*".
- *Fir-reservation vouchers* li kienet tibghat lill-attrici kien jingħad li: "*SIT is acting only as agent for the above mentioned Tour Operator. Payment will be effected on receipt from the Tour Operator referred to above and therefore SIT is not assuming responsibility for payment unless it receives payment from the Tour Operator*". Vouchers li gew accettati mill-attrici tant li l-booking kien isir a bazi tagħhom.

Għalkemm SIT qalet li ma ffirmsat il-kuntratt bhala agent ta' Intasun, il-qorti ma taqbilx. Il-kuntratt hu car fejn jipprovd:

"Agreement is between Intercontinental Malta for and on behalf of Eden Hospitality Ltd:

Company: Intasun Holidays Ltd of .....

Locally represented by:

**Company: Special Interest Travel of Demajo House, 103, Archbishop Street,
Valletta Malta... ....”.**

Mela hu evidenti li SIT iffirmat bhala l-agent tal-konvenuta l-ohra. Hu veru li l-klawzola 15 tiprovo di li:

"If a local agent or representative is signing the agreement on behalf of his principals there must be attached to the agreement a written authorization issued by the principal giving the necessary authorization to the local agent or representative";

izda din il-klawzola hi favur il-kumpannija attrici. 'Il fatt li jidher li mal-kuntratt ma giex mehmuz tali dokument, ma jfissirx li SIT ma kenisx qegħda tiffirma bhala agent ta' Intasun. Tant SIT iffirmat il-ftehim bhala l-agent ta' Intasun li l-kuntratt ma giex iffirmat minn ufficjal ta' Intasun minkejja li fl-ahhar tieghu hemm spazju "For and on behalf of Intasun Holidays Ltd". Fin-nota ta' sottomissionijiet SIT qalet li gialadarba hadd ma ffirma in rappresentanza ta' Intasun, "... Dak stipulat fil-klawsola 14 ma jistax jigi invokat fil-kaz odjern, stante li huwa pressupost indispensabbi ghall-applikazzjoni ta' dik il-klawzola firma ta' xi hadd in rappresentanza tal-konvenuta Intasun". Pero' ma kienx hemm htiega li jiffirma xi hadd fejn hemm il-kliem: "For and on behalf of Intasun Ltd" ghaliex iffirmat Nadia Caruana, l-ufficjal ta' SIT li fil-kunratt stess jingħad li f'Malta hi r-rappresentant ta' Intasun. Hu evidenti li Nadia Caruana ma ffirmatx fl-ispażju fejn hemm il-kliem "For and on behalf of Intasun Holidays Limited" peress li hi ufficjal ta' SIT u personalment m'ghandhiex ir-rappresentanza ta' Intasun. Il-qorti tosserva wkoll li fl-atti hemm kuntratt simili għal dak meritu tal-kawza li SIT iffirmat fl-interess personali tagħha (fol. 152-155). F'dak il-kuntratt ma tissemmix terza persuna bhala t-tour operator u l-ftehim kien bejn l-attrici u SIT direttament.

Anthony Rossi xehed ukoll li kieku SIT giet mitluba tiffirma għan-nom ta' Intasun, ma kenisx taccetta ghaliex: "... ma jagħmel l-ebda sens kummercjal li tissogra li jkollok thallas somom kbar ta' flus għal 5% commission gross biss" (fol. 145). Kif tajjeb irrilevat l-attrici fin-nota ta' sottomissionijiet, dan l-argument ma jregix meta tqies li SIT kellha kull opportunita' li timponi l-kondizzjonijiet li jidhrilha li kienu meħtiega sabiex tizgura li ma tispicċax toħrog flus minn butha. Jekk ma haditx tali mizura trid twiegeb għan-nuqqasijiet tagħha.

Kopja Informali ta' Sentenza

Għalkemm Anthony Rossi xehed li SIT iffirmat il-ftehim peress li kellha nteress dirett minhabba l-kummissjoni li tircievi mingħand l-attrici, pero' din ma tissemma fl-ebda parti tal-ftehim. Dan apparti li SIT kienet tagħmel il-*bookings* bhala agent ta' Intasun. Fatt konfermat mir-*reservation voucher* li kienet tibghat SIT fejn fiq jingħad li qeqħda tagħixxi bhala agent ta' Intasun.

Hu veru li rrizulta li l-kuntratt a fol. 7 huwa *standard form contract* u gie redatt mill-attrici. Pero' għalad darba r-rappresentant awtorizzata ta' SIT iffirmatu, SIT dahlet ghall-obbligu li jissemma fi klawzola 14 tal-kuntratt; *pacta sunt servanda*. Kien fid-dmir tal-ufficjali ta' SIT li qabel jiffirmaw il-ftehim jaqrawh u jifhmuh. M'għandux ikun li issa li giet invokata klawzola fil-kuntratt li ffirmat għalihi SIT, tipprova tħarrab mir-responsabbilta' billi targħumenta li l-kuntratt iffirmatu fl-interess personali tagħha. Dan meta hu evidenti li l-kuntratt iffirmatu bhala r-rappresentant ta' Intasun f'Malta.

Għal dak li jikkoncerna r-*reservation voucher* (ara fol. 147-150), il-qorti hi tal-fehma li:-

- (a) Id-dikjarazzjoni li hemm fil-qiegh tad-dokument (fol. 180) hi biss dikjarazzjoni unilaterali ta' SIT;
- (b) Jirrizulta li d-dokument kien jintbagħħat fl-ufficċju tar-*reservations* li kienu jikkonfermaw il-*booking* permezz ta' email (ara fol. 181). Ma rrizultax li d-dokument kien jigi ffirmat. Inoltre ma rrizultax li l-ufficjali f'dan id-dipartiment kellhom l-awtorita' li jorbtu lill-kumpannija attrici jew li jibdlu l-kontenut ta' kuntratt. 'Il fatt li ma sar l-ebda kumment min-naha tal-impjegati ta' dan l-ufficċju għad-dikjarazzjoni unilaterali ta' SIT ma jfissirx li b'daqshekk l-attrici tilfet jew irrinunżjat għal jeddijiet tagħha taht il-kuntratt. Ir-riferenza għas-sentenza tal-Qorti tal-Appell fil-kawza **Peter Vella de Fremaux et vs Eagle Star (Malta) Limited** (9 ta' Novembru 2012) m'hijiex flokha ghaliex dak il-kaz kien jittratta offerta ta' hlas għas-saldu li kienet giet accettata mill-kreditur meta rcieva l-hlas. Min-naha l-ohra fil-kaz in ezami l-prenotazzjonijiet li kienet qeqħda tagħmel SIT kien regolati minn kuntratt li ma kellha l-ebda jedd li tvarja unilaterally. Id-*disclaimer* li SIT inkludiet fl-ahħar tar-*reservation voucher* ma setax ibiddel dak li kien miftiehem b'kuntratt. Dan apparti li rrizulta wkoll kif l-attrici kienet toħrog il-kontijiet f'isem SIT (Dok. AG3-AG6 fol. 53-56) u ma rrizultax li qatt irritornat lura dawn il-kontijiet jew li oggezzjonat għal fatt li kienet qeqħdin jinhargu f'isimha.

Għalhekk dawn id-dokumenti ma jistghux ikun ta' soljev għad-difiza ta' SIT.

SIT qalet ukoll li l-kuntratt hu milqut minn causa illecita ghaliex qiegħed jipprospetta imghax ta' 9% fis-sena, meta l-ligi tikkontempla rata ta' imghax inqas. Paragrafu 9 jaqra:

Kopja Informali ta' Sentenza

"All payments for accomodation of clients, for rooms allotted and not released or reserved and not timely cancelled will be made by the Provider not later than 30 days of receipt of the ICM invoice and in accordance with all terms of the invoice. In the event that payment is not effected by the Provider, within the stipulated 30 days, ICM will charge a 0.75% interest per month or part thereof until payment is received".

F'dan ir-rigward Albert Galea xehed, Director of Finance tal-kumpannija attrici, xehed:

"... gie allegat li kien hemm xi imghax kalkolat in eccess ta' dak li tippermetti l-ligi. Din ukoll hi allegazzjoni inveritiera, billi ma hux assolutament il-kaz li intalab xi imghax in eccess ta' 8% fis-sena"(fol. 41).

Ghalhekk l-attrici qegħda tipprendi imghax bir-rata ta' 8% fis-sena rrispettivament ta' x'ighid il-kuntratt.

Għal dawn il-motivi l-qorti tiddeċiedi l-kawza billi tichad l-eccezzjonijiet tal-konvenuti u tilqa' t-talbiet tal-attrici u tikkundanna lill-konvenuti sabiex solidalment ihallsu lill-kumpannija attrici s-somma ta' tlieta u hamsin elf sitt mijha u erbgha u sebghin ewro (€53,674), bl-ispejjez kontra tagħhom. Bi-imghax pagabbli bir-rata ta' 8% fis-sena wara 30 gurnata mid-data ta' kull kont li jissemma fir-rendikont Dok. AG9 a fol. 59-73. Ovvjament tibqa' mpregudikata l-kwistjoni dwar hlas ta' kummissjoni li tista' tkun intitolata għaliha SIT mingħand il-kumpannija attrici.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----